

ONOMÀSTICA GIRONINA

(MATERIALS PER A UNA INVESTIGACIÓ)

La funció cultural del nom és considerable. El nom d'una persona permet individualar-la; qui ens crida pel nostre nom ens reconeix com a persones i accepta implícitament la nostra unitat irrepètible. Els noms de lloc, per la seva banda, tant els d'entitats de població i accidents geogràfics com, més modernament, els de carrers, són sovint reflex de l'esperit del temps que els ha imposat.

En el camp religiós l'onomàstica forma un capítol de l'hagiografia. El culte als sants, en efecte, s'ha desenvolupat en la societat cristiana no sols en forma de festes, aplecs, novenes i devocions, patronatge de grups i advocacions de protecció especialitzada per a certes necessitats, sinó que als noms dels sants han esdevingut noms de persona (onomàstica personal) i de lloc (toponomàstica). Per a investigar la major o menor popularitat d'un culte, la fesomia que cada benaurat ha tingut per al poble cristià, convé recollir, endemés dels testimoniatges específics de devoció explícita, aquells que provenen de les àrees perifèriques on la religió es fa cultura i on els límits entre una i altra esdevenen imprecisos.

El nostre estudi es proposa presentar una recollida de materials i arribar a una primera aproximació. Per l'ambient català, mentre l'onomàstica antiga ha estat investigada seriosament¹ i les edi-

¹ Cfr. els treballs de Balari, Miret i Sans i Griera que s'esmenten a l'article que citem a la nota següent. Com l'onomàstica pot indicar canvis de clima religiós ho ha mostrat L. FEBVRE, *Changement de climat a Amiens: de la Renaissance à la Contre-Réforme*, a *Au coeur religieux du XVI siècle*, París 1968, 273-281, on compara un conjunt de 861 noms de 1520-1540 amb un altre conjunt de 1983 noms de 1600 a 1622. Hi constata pel segon període un fort creixement dels Antoni i Francesc, i per les dones, de Maria. Subratlla també com sants que reben moltes mostres de devoció a la diòcesi no tenen un predomini a l'onomàstica, indicatiu de que aquesta segueix una marxa en part independent d'altres tipus de culte als sants. Sobre la introducció dels noms de sants canonitzats com a noms de persona substituint l'onomàstica germànica al nostre país, cfr. A. GRIERA, *Nomenclatura hagiogràfica y per-*

cions de fons documentals, que cada vegada apareixen amb índexs onomàstics millor cuidats permeten d'ampliar els materials a disposició, s'ha treballat poc a les èpoques posteriors. Un article de Duran i Sanpere² és l'únic treball que coneixem. El període del que s'ocupa abarca de 1249 a 1713, i per aquests anys analitza els noms de 240 persones. Nosaltres hi trobem alguns límits: el nombre de noms relativament petit, el cenyir-se a noms masculins, i l'escollir una font d'informació que recull només persones qualificades.³

Per això hem cregut oportú fer l'estudi sobre una base més àmplia. Hem pres, doncs, partides de baptisme des de 1502 a 1970. Ens hem limitat a una parròquia, la de Sant Feliu de Girona. Pel seu caràcter de «parròquia major» creiem que pot resumir força bé la situació onomàstica gironina.⁴ Hem fet unes cates cada trenta anys, començant per l'inici de les anotacions baptismals, que data del 1502.⁵ En cada cata hem recollit aproximadament 400 noms, és a dir, 200 masculins i 200 femenins.⁶ La nostra base onomàstica, per tant, s'exten a un període de quatre segles i mig i considera un total de 6.800 noms, que semblen suficients per a determinar les tendències generals. Per escrípol d'exactitud, hem cregut oportú confron-

sonal en la Marca Hispànica hacia el año 1000: Gessammelte Aufsätze zur Kulturgeschichte Spaniens II (1965), 35-42, que situa els inicis d'aquest costum al segle XII.

² A. DURAN I SANPERE, *Los antiguos consellers de Barcelona y sus nombres de pila*, Anal. Sacr. Tarr., 28 (1955), 369-377.

³ Es tracta només de consellers de Barcelona; les famílies més humils de la ciutat no tenien pas entrada a aquest càrrec. Duran troba el primer Josep el 1585. Nosaltres, ja el 1503. Que un nom s'usi abans o després del Concili de Trento té la seva importància. Els consellers podien haver estat batejats 40 ó 50 anys abans d'ocupar el càrrec; la nostra font d'informació, en canvi, és cronològicament contemporània al moment d'elecció del nom.

⁴ Fins al segle XVIII es batejaven a St. Feliu també fills de militars; no és rar que hi apareguin alemanys o francesos. Però els noms que escullen solen ser els acostumats ací.

⁵ Girona, Arxiu de la Parròquia Major de St. Feliu, llibre I de Baptismes, fol. 1: «Mandatum quod teneantur scribere nomina baptizatorum per constitutionem reverendissimi domini Episcopi facta die jovis VII aprilis anno a nativitate Domini MDII; qua celebrabatur sancta sinodus in ecclesia Gerundensi praesentibus praelatis et clero in hoc congregatis».

⁶ En realitat, com mostra l'estadística, el percentatge de naixements s'inclina lleument en favor dels homes.

tar-la pel que fa al període de 1800 fins avui, amb d'altres cates a la parròquia de la Catedral, que comprenen 2.000 noms més.

OBSERVACIONS GENERALS

El nombre de noms diferents

La varietat dels noms imposats en el baptisme ha crescut progressivament segons mostra el següent quadre estadístic:⁷

Any	1502	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742
Masc.	37	39	38	40	38	48	43	43	42
Fem.	32	33	32	39	31	33	26	39	38
Any	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968	
Masc.	46	48	53	54	56	56	49	50	
Fem.	37	47	49	64	57	51	51	62	

El quadre precedent mostra dos fets notables. Primerament el creixement progressiu en la varietat dels noms utilitzats. Pels noms femenins l'increment en el període considerat ha estat quasi del doble. Davant la situació present el segle XVI (i anteriors) apareix monòton. Els homes es deien Pere, Joan o Antoni, i les dones, Anna, Elisabet, Caterina i Margarida. El segon fenomen a subratllar és que, si bé fins al segle XIX el nombre de noms a disposició de les dones va ser inferior al que usaven els homes, des de 1862 els superen o tendeixen a igualar-los. En la nostra societat preindustrial uns pocs noms incansablement repetits funcionaven com a simple distinció entre les dones de la casa, com a Roma podien ser anomenades amb diminutius del numeral: Secundilla, Tertula o Quar-tula. L'augment de la varietat de noms de dona al segle XIX indica una nova posició del món femení dintre la societat.

Noms usuals i noms rars.

El nostre estudi té el límit de procedir per cates. Amb coneixements elementals d'estadística pot establir-se que, si el nombre de noms que apareixen sobre una base de 200 persones és de 60

⁷ Els bateigs a la parròquia de referència són de 100 a 150 l'any. L'any que nosaltres assenyalam és el d'inici de la cata que sol comprendre tres anys, i de vegades, quatre.

dels quals 25 apareixen una sola vegada, no es pot construir gaires lleis estadístiques sobre aquesta base numèrica. Queda la pregunta de si els noms realment usats eren molts més, però no s'imposaven durant els anys considerats per nosaltres. I també el dubte de si la distribució dels noms més usats és regular o bé té fortes oscil·lacions.

Per saber la varietat de noms realment en joc hem consultat un parell de llistes del segle xv: l'elenc de tots els ciutadans de Girona hàbils per a les armes que va publicar Sobrequès⁸ i la llista de caps de casa gironins que contribuïen a la construcció de l'Església de Sant Feliu.⁹ El primer document data del 1462: segons ell els 820 adults de Girona portaven 60 noms diferents. El segon, redactat el 1459 y que comprèn 368 caps de casa, té 43 noms masculins diferents. És clar que les nostres cates tenen una riquesa onomàstica inferior, ja que al segle xvi no arriben a 40 noms. Per això hem optat per ocupar-nos dels noms que apareixen més de dues vegades, considerant que la resta, al tenir un ús excessivament minoritari, deixen de ser significatius.

Quant a la regularitat en la distribució dels noms hem pogut observar que aquells que són imposats unes quantes vegades l'any tenen un comportament molt constant: es distribueixen de tal forma que una vegada analitzats 100 noms s'arriba a una xifra pròxima a la meitat de la que donaren els 200 noms que considerem. En altres paraules: encara que els noms siguin d'elecció de les famílies, la influència ambiental provoca una constant distribució dels mateixos.

Els noms que apareixen més d'una vegada a les nostres cates solen ser entorn de 25 pels homes (25 al segle xvi; 24 al xvii; 25 el xviii; 25 el xix i 26 el xx) i en nombre creixent per a les dones (22 el segle xvi; 19 el xvii; 22 el xviii; 29 el xix i 35 el xx). El dimorfisme de les dues sèries indica que pels homes la concentració dels noms ha estat quasi constant, mentre per a les dones els noms nous han estat més distribuïts i en canvi tenen un nombre menor de noms que apareixen una sola vegada.

⁸ S. SOBREQUÈS, *Censo y profesión de los habitantes de Gerona en 1462*, ANALES DEL INSTITUTO DE ESTUDIOS GERUNDENSES, 6 (1951), pàgs. 193-246.

⁹ Girona, Arxiu de la Parròquia Major de St. Feliu, llibre I de Baptismes, primers folis. Les anotacions de baptismes foren escrites sobre les esmentades anotacions d'almoines.

Per a l'època moderna hem pres una sèrie de cates de 200 noms a la parròquia de la Catedral de Girona, que ens dona aquests totals de nombres diferents utilitzats: noms masculins, 1802, 53; 1832, 65; 1862, 62; 1892, 60; 1922, 57. Noms femenins: 1802, 49; 1832, 50; 1862, 55; 1892, 62; 1922, 52. Són xifres gairebé similars a les que apareixen a Sant Feliu, amb una petita diferència a favor de la varietat de noms a la Catedral, on es feien al segle XIX els bateigs de fills de funcionaris, l'onomàstica castellana dels quals venia a afegir-se a l'autòctona.^{9 bis}

^{9 bis} El quadre comprèn la llista dels 8 noms més utilitzats a la Catedral en cada anàlisi del període estudiat. El primer nombre correspon a la Catedral i el segon a Sant Feliu. Recerques sobre una base de 200 noms a cada parròquia.

Noms femenins més freqüents

	1802	1832	1862	1892	1922
Maria	34/43	15/12	18/10	26/25	16/19
Teresa	17/18		8/11	11/18	7/6
Narcisa	13/15	13/22			
Francesca	11/17	7/18	8/6	11/3	7/9
Carme	10/5	19/13	18/15	13/21	21/16
Rosa	9/8	12/10			11/7
Caterina	8/7				
Josefa	6/5	13/8	7/7	9/18	13/6
Mercè		12/4		12/3	8/6
Consol			10/3		
Concepció			18/6	11/10	
Dolors		12/7	21/25	17/10	26/17

Comparació entre les parròquies de la Catedral i Sant Feliu de Girona (el segon nombre correspon a aquesta parròquia).

Noms masculins més freqüents

	1802	1832	1862	1892	1922
Josep	31/34	22/34	25/26	42/26	37/37
Narcís	23/16	20/21	8/10	13/12	9/8
Joan	22/44	14/24	25/20	26/20	25/18
Ramon	11/4	11/8			
Francesc	17/20	16/20	17/13	11/11	10/14
Pere	11/7		6/12	9/7	7/12
Joaquim	9/4	11/12	10/14	15/20	9/6
Jaume	6/8	9/8			
Antoni		7/8	5/5		
Enric			9/6	9/11	5/4
Lluís				10/7	7/3

Comprèn la llista els 8 noms més utilitzats a la Catedral en cada anàlisi del període estudiat.

NOMS MASCULINS

Els noms majoritaris

Entre els 820 adults del 1462 que hem citat suara hi havia 147 Peres i 146 Joans. Dos noms, per tant, bastaven per a més d'una tercera part dels homes. Seguien en segona posició els noms de Jaume (60), Francesc i Francí (58) i Antoni (50), i ja en tercer ordre els de Bernat (43), Narcís (39) i Miquel (34).

Aquest panorama canviaria al segle XVI per la victòria del Joan sobre el Pere, que queda en segona posició. La distància entre els dos va creixent al llarg del segle. En tercer lloc pot trobar-s'hi Antoni, Francesc o Miquel. Narcís experimentà una pèrdua de prestigi al segle de Trento, mentre Bernat disminuïa cap a freqüències molt escasses.

La novetat del segle XVII, en el qual es manté el predomini de Joan és l'augment aconseguit per Josep, que, a finals de la centúria tindria ja el tercer lloc (després de Pere) i la recuperació de Narcís. També augmentava el nombre dels Francesc, mentre disminuïa el d'Antoni i Jaume.

Al segle XVIII el nom del Baptista seria ultrapassat pel de l'espos de Maria en quant a popularitat. Aquesta situació s'ha perpetuat fins al dia d'avui; Joan ha mantingut el segon lloc dintre la sèrie de noms preferits seguint Josep a no massa distància. Pere i Francesc ocupaven respectivament el tercer i quart lloc.

El segle passat fou època de canvis en els noms masculins, però no en els tres més usuals ni en la distribució relativa dels mateixos. Immediatament darrera d'ells arribà a situar-se Joaquim en un moviment de curta durada. Josep començava a rebre ara l'afegitó de Maria, molt corrent des de 1900, ja que arribaren a portar-lo almenys la meitat dels Josep. Altres noms majoritaris del nostre segle han estat els de Jordi i Xavier; en canvi, una vegada més el nom local de Narcís ha perdut preponderància.

No es fàcil explicar les raons d'aquests canvis, ja que els factors que hi influeixen són diversos i de difícil rastreig. Durant molt de temps i quasi fins als nostres dies els padrins han escollit el nom dels seus fillols més o menys d'acord amb els pares i tenint en compte els noms que s'havien portat dintre la família. Si el padrí imposava el seu propi nom, la continuïtat quedava garantida: almenys calia escollir noms que s'haguessin portat dintre la

família.¹⁰ Si les cases regnants s'han atès a aquest costum amb gran rigor, pot documentar-se també per cases pairals de simples pagesos, a les quals un nom pot haver passat d'avi a nét durant quatre segles: evidentment, entre els nobles la continuïtat és més gran.¹¹

La continuïtat por haver estat afavorida per raons ambientals. Joan és un nom la festa del qual ha tingut una celebració litúrgica especial, que arribà a tenir tres Misses, com el dia de Nadal; al seu dia quedaven vinculades costums folklòriques i pagaments de censos i arrendament. També la presència de franciscans i caputxins a Girona pot haver ajudat la permanència del nom de Francesc que no va gaudir de tanta consideració litúrgica.

La manca de continuïtat la veurem especialment en ocupar-nos dels noms nous i dels que desapareixen. Ja ara podem admirar-nos de la davallada del nom de Pere justament en una època en què tan la teologia com la litúrgia mantenien i fins augmentaven la significació religiosa d'un sant que ha tingut el seu dia com a festa de precepte fins avui i que es troba a les bases de l'explicació doctrinal del poder papal.

Pels casos de Narcís i Josep hi ha certament una concomitància entre la costum d'imposar-ne el nom al baptisme i altres

¹⁰ Cfr. la reacció de la gent quan, segons l'Evangeli de St. Lluç, Zacarias vol imposar al seu fill el nom de Joan, que li ha estat prescrit per Déu: «Si no hi ha a la família cap que porti aquest nom!» (Lc 1,61).

¹¹ P. NEGRE, *La cofradía de S. Jorge y la nobleza gerundense*, ANALES DEL INSTITUTO DE ESTUDIOS GERUNDENSES, 6 (1951), pàgs. 307-313, cita una llista de noms de nobles de 1614 a 1709 de la diòcesi de Girona. La repetició de noms de pares a fills és comú: en una família 4 generacions porten el mateix nom de pila. També, segons S. SOBREQUÉS, *Documentos relativos a la familia Margarit*, ANALES DEL I. E. G., 12 (1958), p. 276, en un moment determinat existien quatre Joan Margarit simultàniament, per a desesperació del genealogista.

De la llista de Negre se'n pot extreure un elenc dels noms preferits de les famílies nobles gironines al segle XVII. Són 32 Francesc, 22 Joan, 21 Josep, 16 Rafael, 14 Jeroni, 14 Raimon, 12 Pere, 5 Ignasi, 5 Narcís, 4 Galecran i nombres inferiors pels altres. La distribució de noms no difereix molt de la que dona la nostra font; els nobles, però, prefereixen Francesc o Joan com a nom més usat, i tenen més Jeroni i menys Pere i Narcís. Aquests fets poden explicar-se per tradicionalisme, excepte en el cas de Pere, que justament abandonen més de pressa que el comú de la gent.

manifestacions del culte. Narcís té al segle xv una notable acceptació. Justament el temps en què el capítol col·legial de Sant Feliu promou la construcció del seu sepulcre i l'acabament del temple que el conté. El decaïment del segle xvi podria tenir alguna relació amb l'esperit del temps de la contrareforma.¹² Almenys el nou augment del nombre de famílies que l'escullen com a patró dels seus fills coincidí amb l'augment del seu culte a la ciutat, declaració de precepte per a la seva festa, invocació del seu ajut durant els setges de la guerra de Successió i popularització de les representacions iconogràfiques del miracle de les mosques. Les nostres cates assenyalen el 1773 com a clímax de la preponderància onomàstica del sant: precisament deu anys després el bisbe Lorenzana iniciava la construcció de la riquíssima capella que conté el seu tercer sepulcre.

Si Narcís és un sant local voltat de llegenda, Josep és un sant universal. La seva devoció, introduïda per les ordres mendicants, fou molt difosa per Sta. Teresa i els carmelites descalços que es troben a Girona des del segle xvii. Endemés, Gregori XV declarà el 19 de març festa de precepte el 1622.¹³ Al segle xix el seu culte està relacionat amb el de la Sagrada Família, i se'l presenta com a advocat de l'Església en perill de naufragi en la tempesta d'impietat. Pius IX li donà una nova festa el tercer diumenge després de Pasqua. I algunes noves congregacions religioses l'escolliren com a patró, entre elles les Germanes de St. Josep i les Filles (primer Serventes de St. Josep), ambdues fundades a Girona el darrer terç de segle.

La trajectòria dels noms d'Antoni, Jaume, Miquel i Rafael és força semblant. Tots són noms de segon ordre al segle xvi: tots disminueixen en la centúria següent i s'estabilitzen de forma que al segle xix perduren en una minoria de persones, sense arribar a mancar mai del tot.

¹² El trasllat de la festa de St. Narcís del 29 d'octubre al 18 de març per obra del bisbe Jaume Cassador (1583-1597) fou certament inspirat per una voluntat de depurar llegendes. El 18 de març és el dia que assenjala el martirologi romà per a la festa de Narcís de Jerusalem, sant històric, a partir del qual es creà la figura d'l Narcís de Girona. Sobre l'actitud contrarreformista dels bisbes de la família Cassador, cfr. J. BADA, *Situació religiosa de Barcelona en el segle XVI*, Barcelona 1970, 97ss.

¹³ PASCHER, *El año litúrgico*, Madrid 1965, p. 724.

Noms que desapareixen

Quan un culte nou s'obre camí sol fer-ho amb soroll. Quan s'eclipsa ho fa de puntetes, sense deixar testimonis de la seva decadència.

Es notable que en la divisòria entre els segles xv i xvi deixin d'aplicar-se noms de sabor ben ranci, com Asbert, Aymerich, Berenguer, Jofre o Vidal. Tots tenen la característica comú de no pertànyer a sants canonitzats. L'únic altre nom no hagiogràfic que perduraria fins al segle xvi (xvii per a les dones) és el d'Antic. Podria pensar-se que per aquest temps, encara pretridentí, hom desitja tenir un sant patró i celebrar-ne la festa.

Dintre el segle xvi acaba de liquidar-se la onomàstica medieval. Disminueixen fortament els Bernat, Sebastià, Tomàs, vinculats a devocions i capelles tradicionals, s'obliden els Jordi i Lluís que ressorgiran molt temps després dintre una nova òptica i decauen els de Dalmau, Gabriel, Martí i Ponç. Aquest darrer és el del llegendari primer bisbe de la ciutat. A la decadència de Gabriel seguirien el segle següent, com ja hem notat, les de Rafael i Miquel: el culte als àngels sembla perdre importància fins al segle xix, que veu ressorgir el nom de Miquel i l'aparició del nom d'Àngel (custodi). No obstant, una festa de l'Àngel Custodi l'havia instituït el municipi de Girona el 1450.¹⁴

Remarcable és el renovellament onomàstic que s'opera al segle xvii. Deixen d'imposar-se una sèrie de noms que no hem trobat al segle xv, és a dir, sants de devoció relativament recent si les nostres dades són fidedignes. Tal és el cas de Galceran, Llätzer, Onofre i Segimon. Podria tractar-se d'importacions estrangeres que no varen arrelar; ho creiem probable per Llätzer, la devoció al qual està centrada al sur de França, i que al nostre país només havia estat acollit com a patró d'hospitals. Ultra això es constata la decadència de Bartomeu, Gaspar, Guillem i Nicolau.

Contràriament, el segle xviii fou època d'estabilitat, sigui per no admetre noms nous, sigui per mantenir els antics. Es cert que després de la centúria no es troben més els de Baldiri, Baltasar i Daniel, però llevat del primer, nom d'arrelada tradició (amb la va-

¹⁴ Una festa de l'Àngel Custodi l'havia instituït el municipi de Girona el 1450: Cfr. L. BATLLE Y PRATS, *Inventarios municipales gerundenses del siglo XV*, ANALES DEL INSTITUTO DE ESTUDIOS GERUNDENSES, 6 (1951), p. 181.

riant de S. Boi), no havien gaudit de gran difusió. Es notarà que dels Reis Mags van ser acceptats el primer i el darrer nom; raríssims són, en canvi, els Melcior.

El segle XIX és el darrer en què s'imposen en nombre significatiu els noms de Bartomeu, Benet, Domènec, Felip, Ignasi, Isidre, Llorenç, Pau i Sebastià. D'alguns d'ells veurem les possibles causes d'acceptació o refús en tractar dels noms nous. En una Girona que comença a ciutadegar no s'hi escau l'Isidre, patró dels pagesos. Benet, Domènec, Ignasi són noms vinculats a Ordres religioses que desapareixen de la ciutat arrel de la desamortització.

Noms nous

Ja ens hi hem referit pel que pertoca al segle XVI, el de més profunda renovació, ja que portà a acceptar quasi exclusivament com a noms baptismals els de sants del calendari eclesiàstic. El repertori s'enriquí al segle XVII, especialment amb el de Joaquim, que arribaria a tenir categoria de primer ordre el 800. Si hi van influir motius religiosos, cal cercar-los en la seva relació amb la Mare de Déu i amb la Sagrada Família.¹⁵ També Manuel, novetat d'aquesta època, arribaria a arrelar profundament.

Altres denominacions del segle XVII podrien venir del centre d'Espanya: quasi seguir es pot afirmar per Isidre (sant madrileny, canonitzat el 1622), Felip (nom reial), Ignasi (difós pels jesuïtes: canonitzat també el 1622). Per Carles es pot pensar en el record de l'emperador Habsburg o en el Carles Borromeu canonitzat el 1610; però aquest nom fou minoritari fins al segle XIX en què la seva freqüència tingué connotacions polítiques (carlisme).

Altre moment de renovació fou el segle XIX. Ara arriben ací Alfons (ja des de 1862: nom reial. Canonització de St. Alfons Liguori el 1839), Albert, Alexandre, Angel, Eduard, Emili, Enric (aquest es troba escadusserament des del segle XVII) i molts altres noms, com Ferran, Artur, Frederic, Serafí, que no arribarien a tenir freqüència significativa, però que marcaren l'inici del fenomen del nostre segle: sortir de la monotonia per anar a la varietat. Aquesta varietat ha fet

¹⁵ La festa de Joaquim, sant molt venerat a l'Església oriental, fou introduïda a occident al segle XV, amb poc èxit. Gregori XV (1621-1623) la reintroduí i Clement XII (1730-1740) li assenyala com a diada el diumenge després de l'Assumpció: cfr. PASCHER, o. c. 717.

perdre la concentració anterior, de manera que pocs noms nous arribarien a tenir altes freqüències; potser només Jordi, que és recuperat a finals del segle XIX de l'oblit en que havia caigut el segle XVI, i Lluís, que va seguir una trajectòria semblant; més recentment, David, símptoma d'una nova valoració de noms de l'Antic Testament que constatarem sobretot en ambient femení.

Ja hem esmentat com al segle passat apareixen noms compostats; concretament Josep Maria. Dintre els 900 altres noms acceptaven la mateixa composició: Joan Maria, Joaquim Maria, sempre minoritàriament. Altres tipus de composició, com Joan Carles, Joan Manuel, Josep Lluís, Miquel Angel o Josep Antoni no es troben abans del 1939 i semblen importats per la immigració del Sud.

NOMS FEMENINS

En aquest sector la nostra recerca té una novetat quasi absoluta. En contrapartida, no podem estendre-la tant: ens manquen elements de comparació vàlids per al segle XV. La llista de ciutadans gironins publicada per Sobrequés era un cens de combatents; per això no comprèn cap dona. Entre els contribuents de S. Feliu que hem citat eren dones unes poques.

No obstant aquest segle i l'anterior són importants onomàsticament al sector femení, perquè precisament durant ells entraren els noms de sants, que per a homes havien progressat anteriorment. D'un capbreu de mitjan segle XIV que tenim a mà, procedent de Vilobí d'Onyar, en resulta la presència més o menys abundant de Guillema, Brunissendis, Ermessendis, Alamanda i Brochinona, amb mencions de Maria, Elicsendis, Sibila, Cecília, Berenguera i Margarida. Potser en ambient rural es tardà més que a la ciutat en introduir els noms de sants. Les vídues cap de casa que el 1459 contribuïen amb almoines a la construcció de S. Feliu es deien sovint Caterina, Margarida i Francina (o Francesca); també s'hi troben els noms d'Alfrasila, Manda (Alamanda), Narcisa i Isabel. Ens proposem estudiar més detingudament aquesta època de la baixa edat mitja pel que toca a l'onomàstica femenina recurrent a capbreus de diversos pobles de la nostra diòcesi.

Evolució dels noms

D'entrada cal subratllar dos fets diferencials dels noms femenins: la seva concentració i la seva variació. El refrany deia que a

totes les cases hi havia Peres i Joans. Però ho hauria pogut dir, i amb més raó encara, per les Anna i Maria dels segles XVI-XVII. Hi ha moments en què un d'aquests noms el pren una bona quarta part de les batejades; per exemple, el 1652 es troben sobre 200 neòfites, 69 Maria i 49 Anna, de les quals 38 són Marianna.

La variació és més gran en els noms femenins, i menor la conservació tradicional: noms antics molt populars decauen més fàcilment que els masculins. Potser perquè es considerava que eren els homes els que donaven continuïtat a la casa.

Es constata una certa dificultat per comptabilitzar els noms compostats amb Maria que apareixen al segle XVI. Indubtablement Mariàngela i Marianna són noms distints del de Maria; la redacció de la partida de baptisme respon a l'ús popular i al nom amb el que seria coneguda la persona. No creiem tampoc que ningú anomenés Maria a una que consta registrada com a Maria Magdalena. ¿Com es va procedir amb les Maria Teresa i Maria Rosa? Quan, al segle XVIII, en què es va establitzar el costum d'imposar tres noms baptismals, trobem per exemple una Maria Magdalena Rosa, hem considerat que el nom usual seria Maria; si, en canvi, a més del possible nom compostat, com Maria Magdalena o Maria Rosa, n'apareixen dos més, hem considerat vàlid el primer. Pel segle XVII, en què els noms baptismals poden oscil·lar de dos a quatre, hem comptat com a Maria totes les que el tenien com a primer nom, excepte els casos de Mariàngela o Marianna, en què la grafia mateixa suggereix que es tracta de nom distint.

Durant el segle XVI els noms més corrents foren els de Caterina, Margarida, Elisabet o Anna. Evolucionen de forma diferent. Els tres primers són noms antics, pels quals ja ha passat l'època d'or. Especialment Elisabet, nom que, pel demés no es distingeix d'Isabel.¹⁶ També Caterina, nom de possible influència dominicana, al qual estigueren dedicats alguns convents de frares predicadors i el mateix Hospital de la ciutat nostra. Tots tres noms, però, mantindran la continuïtat fins als nostres dies, després d'haver perdut, a

¹⁶ S'escriu indistintament Elisabeth i Isabel. Des del segle XVII, més sovint Isabel. El culte pot estar relacionat amb la festa de la Visitació de Maria, que a impuls de Fr. Benet de l'Ordre de Sta. Maria, establí el Consell General de Girona el 1476: cfr. L. BATLLE Y PRATS, *Piadosas manifestaciones de devoción gerundense en el siglo XV*, «Anal. Sac. Tarr.» 28 (1955), p. 177.

inici del segle XVII, més de la meitat del nombre d'usuàries. En canvi Anna obté, a despeses d'aquesta davallada, la més alta freqüència de la seva història.¹⁷

Durant el segle XVI trobem, com pels homes, la liquidació de l'onomàstica medieval: Aldonça, Antigua, Beneta, Bartomeua, Baldíria, Càndia (Càndida), Costança, Alienor, Miquela, Monserrada, Ponsa, Verònica, Victòria, Yolant (Violant). Observem que alguns d'aquests noms no són de santes, i d'altres són feminitzats de noms masculins que no varen durar gaire més.

La novetat important és l'increment (quasi diríem aparició) del nom de Maria. Es possible que succeís amb ella el que de forma més intensa passà amb el nom de Jesús; a pesar de què es tractava de noms especialment venerats, o precisament per això, i en tal mesura que s'arribà a invocar no sols la persona, sinó el mateix *nomi* com a tal, se'ls exclouia de l'ús onomàstic.¹⁸ Si el respecte ho impedí, la devoció pogué més i així esdevingué Maria el nom més freqüent durant els segles XVII i XVIII, sol i en composició amb Angela i Anna sobretot. Anna tingué als anys 600 el segon lloc; el tercer i quart quedaren per a noms relativament nous, Magdalena i Teresa. Teresa ens apareix per primera vegada a la cata del 1622, l'any de la canonització de Teresa de Jesús, però és nom que ja s'imposava alguns anys abans. Comencen a trobar-se Josefa i Gertrudis (no obstant aquesta no tingué celebració litúrgica a l'Església universal fins el 1738).¹⁹ I es completa la decadència de Leonor, Llàtzara i Rafaela.

Al segle XVIII, restant ferma l'acceptació majoritària de Maria, havia passat l'època d'Anna; el seu nom baixa cap a freqüències poc destacades, que mantindria, segurament per tradició, fins avui.

¹⁷ La seva festa havia estat establerta per a la ciutat de Girona d'ordre dels jurats el 1459, però no arrelà gaire, segons BATLLE, *Piadosas manifestaciones...* cit., pp. 177 i 181. Bon nombre de capelles que se li dedicaren foren construïdes entre els segles XII i XIV, però la festa no fou prescrita a l'Església llatina fins al 1584: PASCHER, o. c., p. 652.

¹⁸ Per al nom de Jesús cal tenir en compte les predicacions de St. Bernardí de Siena a Itàlia al segle XV. La innovació del Nom de Maria és més tardana, i pot haver aparegut com a derivació del de Jesús de la mateixa manera que es comuniquen a Maria altres objectes de devoció de Jesús: el Cor, el naixement, etc.

¹⁹ A. OLIVAR, *El nou calendari litúrgic*, Barcelona 1970, p. 170.

Es superada, però, només per Teresa. Més avall queden la tradicional Francesca i un nom nou, Rosa, que entra amb el tombant de segle, uns anys després de la seva canonització, esdevinguda el 1671.

Entre els pocs canvis significatius de la centúria del despotisme il·lustrat hi ha la desaparició de Jerònima, d'Agnès i Cecília, dues de les santes més venerades per l'Església romana, un momentani abandó de Joana, la reaparició de Lluïsa i Victòria i l'inici d'ús de Joaquima, Gaudència i Manuela. La majoria són feminitzacions de noms masculins, fenòmen que analitzarem tot seguit.

Com pels homes, també el segle XIX és segle de renovellament onomàstic femení, i encara en mesura major. La devoció mariana adopta ara les advocacions de Dolors, Carme i Concepció. Cert que el predomini continuen mantenint-lo els noms de Maria, Narcisa, Teresa i Francesca. Però tots quatre tenen a final de segle i començ del present una inflexió que vénen a ocupar els noms nous marians.

Són molts els noms nous del segle XIX; uns d'advocació mariana, com Assumpció, Empar, Consol, Mercè, Núria, Pilar, Soledat, Remei i Roser; d'altres de misteris i santes, com Encarnació, Enrica i Salvadora. Si hi sumem altres noms oblidats que ara retornen, com Cristina, Joana, Llúcia i Elena, tindrem la mesura del canvi operat, que comportava l'abandó o quasi de Clara, Coloma, Felipa, Florentina, Gràcia, Ignàsia, Raimunda, Reparada i Vicenta. Panorama en el que el canvi supera la continuïtat i que ens parla d'una nova cultura religiosa i d'un estat d'esperit propens al canvi i potser a la moda.

Així queda insinuada la situació del segle actual. S'han vist augmentar les advocacions marianes de santuaris, especialment la de Montserrat, que, després d'haver-se difós espectacularment durant el període de la Dictadura, experimentà una contracció significativa després del 1939,²⁰ per tornar als nostres dies a valors semblants als de 1923. La procedència dels múltiples noms en ús als nostres dies és diversa: a la toponímica mariana s'han afegit els noms bíblics, com Eva, Marta o Susanna i els d'influència estrangera sobretot nòrdica a l'estil de Sònia, Ingrid, Karina i Olga.

²⁰ El 1941-43 es troben 7 Pilar i 4 Montserrat; el 1922-24, en canvi, 12 Montserrat i 7 Pilar.

La feminització de noms masculins

Es raríssim que els homes adoptin noms de dona. El cas de Montserrat, que semblaria ser l'únic dels segles xv-xvi, confirma la regla; es tracta d'un nom masculí, com ho mostra el fet que per a les dones aparegui amb la grafia de Monserrada. En canvi sovintaja el nom masculí feminitzat. Les formes més antigues semblen ser les de Berenguera, Antònia, Francina i Antiga.

Prenent com a divisòria ideal l'època d'estabilitat del segle XVIII, trobem abans d'ella les de Rafaela, Miquela, Bartomeua, Beneta, Jerònima, Joana, Llàtzara, Lluïsa, Paula, Ponsa, Estefania (d'Esteve) i Felipa. Totes aquestes fluixegen al temps de la il·lustració per desaparèixer la majoria, i per resorgir algunes com Joana o Lluïsa.

Passaren sense disminució notable aquesta època de depressió causada pel monopoli de Maria i Anna les Narcisa, Francesca i Antònia, que segueixen d'aprop la freqüència dels corresponents noms masculins.

Des del segle XVIII apareixen Ignàsia, Josefa, Raimunda (familiarment Mundeta), Vicenta, Enrica i Joaquina.

Tots aquests noms feminitzats estan exempts de dinamisme autònom. Segueixen les vicissituds dels noms dels qui reberen l'origen. De vegades el nom femení comença a usar-se poc després del masculí; el primer Ignasi és del 1652 i la primera Ignàsia es troba 60 anys més tard; Enric el 1832 (amb una excepció al segle XVII) i Enrica el 1862.²¹ Per altres noms la feminització es retrassa un segle; així per Manuel, Joaquim o Ramon.

També la desaparició del nom femení precedeix la del masculí. Així ho comprovem en els casos de Bertomeu, Benet, Jeroni i Rafael. Llàtzara no es troba des del 1622; Llätzer dura encara trenta anys més. Si podria semblar que Paula és una excepció, perquè la trobem abundant a finals del segle XIX, mentre Pau havia decaïgut des de mitjan segle, no cal oblidar que, a pesar de les aparençes es tracta d'un nom especial i no d'una simple feminització: és el nom de santa Paula, deixebla de St. Jeroni.

Només en pocs casos la difusió del nom femení arriba a superar la del corresponent masculí. Hem trobat més Jerònima que

²¹ A les nostres cates fetes a la parròquia de la Catedral, Enric i Enrica apareixen tots dos per primera vegada el 1832 amb 5 mencions cada un.

Jeroni a finals del segle XVI i inicis del següent; també al segle XIX Narcisa superà en ocasions a Narcís.

Encara que als nostres dies els noms femenins preguessin formes diminutives que en aparença els feien diferents dels masculins dels quals deriven (Siseta, Quimeta, Fina), mai aquestes formes han fet perdre el record del nom originari, que, en decaure, ha arrastrat amb ell el derivat femení.

Evolució de les advocacions marianes

Ens sembla útil recollir ací les dades esparses que ja hem anotat sobre aquest tema, tan important dintre l'onomàstica femenina.²² Com ja hem dit, Maria fou un nom «respectat» durant l'Edat Mitja. La primera advocació mariana que esdevé nom de persona a S. Feliu resulta ser Esperança, notablement acceptada al segle XVI, i que, sense desaparèixer mai, revisqué el segle XIX.²³ Montserrat seguí una evolució semblant.

Als segles XVII i XVIII, segles de les Maria, Mariàngela i Mariana, el nom de la Mare de Déu semblava satisfer per sí sol la majoria de les necessitats onomàstiques. Altra novetat no es registra, sinó l'inici a mitjan segle XVIII del nom de Gràcia, o Maria Gràcia, que podria dependre de la veneració a la Mare de Déu de Bellull i de Gràcia, l'antiga imatge somrient del claustre de la Catedral de Girona.

Les novetats del segle XIX foren dues. De primer s'admeteren com a noms les advocacions; després, els toponímics. Les dues advocacions més apreciades foren Dolors i Carme; foren també les primeres en entrar, juntament amb Concepció. Després vingueren les de Roser, Assumpció i una sèrie especial: Empar (Amparo), Con-

²² Típic de l'onomàstica femenina és també la capacitat de poder incorporar noms de misteris cristians, com Trinitat o Encarnació, aquest des de mitjan segle XIX; l'altre, posteriorment.

²³ La Mare de Déu d'Esperança tingué una capella dedicada dintre el terme de la parròquia de St. Feliu: l'església de l'hospital de sacerdots documentada per LL. BATLLE I PRATS, el 1362: cfr. L. CONSTANS, *Girona, bisbat marià*, Girona 1954, p. 112. El mateix Constans data altres capelles de l'Esperança a la diòcesi: la de Cruïlles, d'abans del 1413; la del Castell d'Esponellà, d'abans del 1495, i la de Flassà, anterior al 1567. Un testimoni de devoció barcelonina a aquesta advocació a A. SINUES, *Fundación por los Reyes Católicos en la Catedral de Barcelona de la fiesta de la Esperanza*, «An. Sacr. Tarrac.» 26 (1953), pàgs. 233-243.

sol, Consolació, Remei, Soledat, que juntament amb Dolors semblen indicar que la Mare de Déu era vista com a advocada enfront de sofriments i tristeses. Advocacions més modernes, en canvi, com Purificació o Immaculada, podrien relacionar-se amb la figura de la Verge ideal de puresa que ha estat desenvolupada a la primera part del nostre segle.

El culte a aquestes advocacions és anterior. La confraria dels Dolors a Girona és del 1687 i l'Església dels Dolors s'edificà a Girona de 1732 a 1743.²⁴ La festa de la Mercè s'extengué per decret pontifici a les esglésies d'Espanya al segle XVII.²⁵ Igualment la Mare de Déu del Carme tenia església dedicada a Girona des del mateix segle.

Els toponímics també entren tard a l'onomàstica, si es compara aquest aspecte del culte amb la construcció de capelles i difusió d'imatges. Les reproduccions d'imatges particularment famoses que s'escampen pel món com a prolongació del seu santuari principal són ben antigues. A Roma l'Hospital dels catalans tenia una església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat des del segle XV.²⁶ Quant al Pilar, n'hi ha capella al barri de Pedret de la parròquia que estudiem, des del 1511.²⁷ En canvi, en l'onomàstica no eren admeses fins ben entrat el segle XIX. Pilar i Mercè foren les primeres; després vingueren Núria i Montserrat. El nom de Maria dels Angels, de la capella de Sant Martívell, tan visitada pels gironins, té una difusió difícil de determinar amb precisió, ja que la semblança del nom amb el d'Angela no sempre permet distingir entre un i altre.

Ens sembla clar que advocacions i toponímics esdevingueren noms justament en moments en què no creixia especialment el seu culte amb altres formes de devoció. Dóna la impressió que ara es

²⁴ J. MARQUÉS CASANOVAS, *El culto a Nuestra Señora de los Dolores en la Catedral de Gerona*, ANALES DEL INSTITUTO DE ESTUDIOS GERUNDENSES, 8 (1953), pàgs. 277-293.

F. MONSALVATGE, *Nomenclator histórico*, Olot 1908, t. XVI, p. 67, data la capella dels Dolors de Figueres del 1678, i la d'Olot del 1700.

²⁵ Decret d'Inocenci XI de 15 febrer 1679, *Bullarium Romanum*, ed. Taurinensis, t. 19, p. 237.

²⁶ A. ALBAREDA, *Historia de Montserrat*, Montserrat 1931, p. 318, cfr. pàgines 311-338.

²⁷ T. NOGUER MUSQUERAS, *Historia de la devoción y culto a Nuestra Señora del Pilar de la calle de Pedret*, Gerona 1940, p. 22.

va obtenir el permís (expres o tàcit) per a batejar amb aquests noms. Cal admetre, doncs, que al segle XIX va produir-se un canvi de la mentalitat social sobre els possibles noms baptismals. Si per les advocacions els motius foren sens dubte d'ordre devocional, per al toponímics els motius culturals i els religiosos anaven indèstrialment barrejats.

JOSEP M.ª MARQUÉS I PLANAGUMÀ

Arxiu de la Parròquia Major de Sant Feliu.

NOMS MASCULINS — SANT FÉLIX

	XV		XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1459	1468	1503	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968
Agustí	—	—	—	—	1	—	2	3	1	—	2	—	2	1	4	2	3	—	—
Alfons	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—
Albert	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	4
Alexandre	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	2
Antem	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Antic	—	—	6	4	11	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Antoni	21	50	11	24	19	9	18	12	12	10	10	5	8	3	5	4	4	12	17
Andreu	5	11	—	3	—	2	3	1	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—
Baldiri	—	—	2	3	9	4	5	1	5	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—
Baltasar	—	—	—	1	—	2	—	6	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Bartomeu	13	27	1	5	2	2	3	1	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
Benet	—	—	4	5	3	2	—	4	3	1	4	3	3	—	—	1	1	—	—
Bernat	16	43	11	6	1	5	6	—	1	2	—	1	—	2	—	—	1	—	—
Carles	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	2	6	—	4	3	8
Damià	—	—	1	—	—	—	4	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Dalmau	1	4	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Daniel	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
David	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Domènec	—	1	—	1	—	2	—	—	—	3	5	3	—	1	1	1	—	—	—

	XV		XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1459	1468	1503	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968
Eduard	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Emili	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	3	3	1
Enric	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	6	11	4	6	4	
Esteve	4	7	1	2	2	3	—	1	3	5	5	—	2	2	3	1	2	2	—
Eusebi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Felip	—	4	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Feliu	1	—	—	—	2	1	1	1	1	1	2	3	2	2	—	1	1	1	—
Ferran	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	4
Francesc	28	58	12	9	20	13	22	14	33	20	12	14	20	19	13	11	14	9	10
Gabriel	5	10	1	2	3	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Galceran	—	—	2	1	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gaspar	—	7	5	2	2	6	2	2	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—
Grau	—	1	7	6	5	2	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Gregori	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Guillem	5	16	3	—	1	4	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ignasi	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	6	3	1	1	1	1	—	—	—
Isidre	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	3	1	1	—	—	—	—
Jacint	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	1	1	2	—	—	—	—	—
Jaume	23	60	10	15	12	14	11	11	6	10	8	9	8	4	7	7	9	9	1
Jeroni	—	2	7	1	10	6	8	4	—	3	1	—	1	—	—	—	—	1	—
Joan	66	46	11	41	47	43	38	29	30	31	22	15	24	12	20	20	18	28	24
Joaquim	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	2	4	12	14	9	6	7	2
Jordi	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	4	16
Josep	—	—	2	6	3	—	8	16	25	30	27	27	24	34	26	26	37	37	28
Llàtzer	—	—	3	—	3	3	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Llorenç	—	2	—	2	—	—	2	2	—	1	—	2	4	—	—	—	1	2	—
Lluís	—	2	1	3	1	—	—	—	—	—	1	4	1	3	1	7	6	10	2
Manuel	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	3	3	4	3	4	6	5	—	6
Martí	3	7	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	3	—	1	—
Miquel	16	34	17	14	25	21	9	9	11	5	8	13	16	11	3	4	10	3	8
Modest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Montserrat	2	2	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	XV		XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1459	1468	1503	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968
Narcís	18	39	12	7	5	6	16	17	22	21	24	35	16	21	10	12	8		2 8
Nicolau	10	17	2	—	2	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Onofre	—	—	1	1	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Pau	1	2	1	—	—	2	2	4	4	8	1	3	1	1	—	—	—	—	—
Pere	71	147	37	33	21	29	29	16	13	18	12	9	7	10	12	7	12	6	9
Ponç	—	—	2	3	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Rafael	—	4	10	4	4	8	11	5	2	3	3	2	4	1	1	—	2	3	2
Ramon	6	5	—	—	—	1	2	3	1	2	3	4	4	8	11	6	7	10	8
Ricard	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Roc	—	—	2	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Salvador	2	4	—	3	1	1	4	4	3	7	2	1	4	5	2	1	2	2	1
Salvi	—	1	2	5	—	1	—	2	4	2	2	2	—	2	1	—	—	—	—
Santiago	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Sebastià	1	2	4	2	1	1	—	1	3	1	1	—	1	4	1	1	—	—	—
Segimon	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tomàs	3	5	1	—	1	—	1	—	2	1	—	1	—	6	—	2	1	1	—
Vicenç	—	2	1	—	—	2	—	—	3	—	2	3	—	1	—	2	4	—	—
Xavier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	10

NOMS FEMENINS

	XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1503	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968
Agnès	—	—	—	2	1	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Aldonça	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angela	1	1	4	4	3	6	9	4	1	4	—	3	3	5	6	5	2
Anna	16	27	38	50	57	49	31	26	10	14	11	13	4	5	5	3	8
Antiga	6	5	2	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Antònia	1	2	—	1	—	—	2	8	6	8	7	5	2	3	6	4	4
Assumpció	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	2	2	2
Bartomeua	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beneta	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Carme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	13	15	21	16	24	22
Caterina	35	29	16	11	8	4	14	5	2	9	7	4	3	8	—	2	—
Candia	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Clara	3	4	—	—	1	1	—	4	8	3	4	3	1	—	—	—	—
Cecília	—	—	2	—	2	1	2	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Coloma	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Concepció	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	6	10	7	10	5
Consol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	6	2	—
Constança	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cristina	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	4
Dolors	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	25	13	12	15	14
Elena	—	—	—	—	8	—	—	2	—	—	—	1	1	—	1	3	2
Elisabet	23	24	16	2	2	4	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Empar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	7	—
Encarnació	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	4	2	—
Enrica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	2	—	—
Escolàstica	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Esperança	7	9	11	3	1	2	1	1	—	1	—	3	3	1	3	—	1
Estefania	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francesca	13	9	4	3	2	7	12	18	14	15	17	18	6	3	9	5	2
Felipa	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
Florentina	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—

	XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1502	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1969
Gaudència	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—
Gerònima	4	12	6	13	2	4	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gràcia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	2	2	—	—	—
Ignàsia	—	—	—	—	—	—	—	2	4	3	2	1	—	—	1	—	—
Isabel	—	—	—	3	3	6	6	5	5	8	4	6	2	2	3	2	6
Joana	5	14	15	3	2	1	2	3	—	—	—	—	2	4	3	3	2
Joaquima	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	7	3	4	1	1
Josefa	—	—	—	—	—	1	5	6	6	5	5	8	8	18	6	6	3
Júlia	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Leonor	11	9	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—
Llàtzara	—	3	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Llúcia	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1	—	—	—
Lluïsa	—	1	—	—	4	1	—	—	—	3	1	3	4	3	—	3	3
Magdalena	—	3	12	11	16	9	7	12	8	6	7	2	—	1	—	—	3
Manuela	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	3	1	1	—	1	—
Margarida	26	22	13	15	7	6	9	9	13	12	8	5	2	5	3	3	4
Maria	1	—	12	20	35	69	45	27	54	47	43	12	10	25	19	11	10
Marina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1
Marta	—	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	4
Mercè	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5	3	6	4	3
Miquela	1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—
Mònica	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Montserrat	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	4	16
Narcisa	7	5	7	6	5	4	10	12	14	12	15	22	4	7	2	—	—
Núria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	4
Orosia	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Paula	—	—	2	—	—	7	—	2	4	4	1	5	—	4	—	—	—
Pilar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	8	7	4
Ponsa	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rafaela	1	6	13	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raimunda	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	3	2	4	—	—	—

	XVI				XVII			XVIII			XIX				XX		
	1503	1532	1562	1592	1622	1652	1682	1712	1742	1772	1802	1832	1862	1892	1922	1942	1968
Reparada	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
Rita	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	8	1	—	3	1	—	—
Rosa	1	—	—	1	—	—	2	15	14	13	8	10	7	6	7	15	7
Roser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	5	1
Salvadora	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Soledat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	4	—
Teresa	—	—	—	—	12	9	10	22	17	11	18	11	15	8	6	10	4
Tomassa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Verònica	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vicenta	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—
Victòria	—	1	1	1	—	—	—	—	2	—	2	1	—	—	2	1	1
Yolant	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1